

med Loko in Kranjem skoraj v vsaki vasi. Tu so kmetje, ki imajo po več tisuč mladih drevesec vsako leto na prodaj in ki jih tudi v primeri vsako leto po kacih 7 do 8 tisuč cepijo, kakor na pr. Matija Hafner, kmet v Dorfarjih, kateri se že več let prav marljivo peča s sadjerejo in svoja drevesca po vseh bližnjih krajih prodaja. Dobijo se pri njem od 2 do 5 let stara drevesa vsakoršne sorte in velikosti, ktera lepo gleštana gotovo v vsaki zemlji lahko rastejo in zdrava ostanejo.

N. Vokul.

Zdravniška stvar.

* Krop proti protinu (putiki) in trganju po udih (reumatizmu) priporoča znani dr. Bok v Lipsiku, rekoč, da krop (prav vročo vodo) piti je že starodavno zdravilo pri omenjenih boleznih. To dokazuje tako-le: Slavnoznan angleški državni poslanec Burke je zelo bolehal za protinom (Gicht), ki je navadna bolezen državnikov in učenjakov. Brž ko ga je protin napadel, dal si je lonec vroče vode prinesiti, ktero je čisto samo pil kar najbolj mogoče vročo in je spil prav obilo, po 3 do 4 maslice eno jutro. Navadno je je vlil poldrugi bokal na enkrat v skledo, da je vroča ostala, in jo iz sklede z žlico kakor juho (župo) pil. Mlačna voda ni za rabo; ona slabí želodec in naredí bljevanje, al vroča voda lepo oživlja in človeka popravlja, da je kaj. Vsacemu jo je priporočal kot gotovo zdravilo, ki mu je vselej najstrašnejše bolečine pregnalo. — Teško je takim skušnjam kaj ugovarjati in to tem manj, ker, če vroča voda ne pomaga, saj tudi ne škoduje ne, ako se ne pije tako vrelo, da bi si človek usta in želodec opeknel.

Lepoznanski del.

Smrt Smail-Age Čengića.

Po Ivanu Mažuranić-u, poslovenil Janez Bilc.

III.

Truma.

(Dalje.)

Zdaj rudeti dan začne se,
In že po planini bližnji
Se zasliši glas pastirja,
Njemu zvonec se oglašá, —
Predvodnika ovna zvonec.
Pa pogledaj družega pastirja,
Ki koraka krotek k svoji čedi.
Srebro ga ne kinča in ne zlato,
Ampak čednost in odeja črna.
Spremljevalcev nima on bliščecih,
Ne svetilnic, nima več bliščecih,
Ne ponosnih zvonov iz zvonika:
Ampak spremlja solnce ga zapadno,
In ponižno ovna zvon s planine.

Cerkev mu je krasno podnebesje,
Častni mu oltar je hrib, dolina,
In kadilo duh, ki k nebu diže
'Z rožic se in 'z belga sveta
In 'z krvi za križ prelite.

Ko se trumi bliže je približal
Vreden hlapec vrednejga gospoda,
Božjo je pomoč zaklical trumi,
In poklical viteze je hlabre,
In potem na mrzel kamen stopil, —
Mrzel kamen, pa je srce vroče.
Dober starec tak govoril trumi:

„Sini moji, oj vojaci hrabri,
Vas je ta zemljica porodila,
Skalovita, ali vam je zlata.
Dedi vaši tu so se rodili,
Otcí vaši tu so se rodili,
In tud' vi se tukaj ste rodili:
Zemlje lepše ni za vas na svetu.
Dedi vaši za-njo kri so lili,
Otcí vaši za-njo kri so lili,
Lijete tud' vi še za-njo krvco.
Za vas zemlje draže ni na svetu.
Orel plete gnjezdo na planini,
Ker slabote zlate ni v ravnini.

„Vi ki temu vajeni ste
Dni preživet' svoje trezne,
Kdo kej mara, daje l' skala vina?
Kdo kej mara, daje l' skala žita?
Kdo kej mara, daje l' skala svile?
Dok po vrelcih hladna voda izvira;
Dok po dragah tolsta čeda muče;
Dok drobnica bleketa po hribih? —

„Praha imaš“; svinca je zadosti;
Jako desno ima mož junaški;
Pod trepavnico oko sokolovo;
V prsih bije ti srce pogumno;
Vera trdna je, ne boš pustil je;
Pobratima pobratim Te pazi;
Moža zvestega te ljubi žena;
Delom dar je plemenita pesma;
Trebá li železa? Turek ti ga nosi:
Glej tu vsega, kar srcé ti prosi!

„Al nad vse je, kar to skalo kinča,
Križ presveti, ki nad njo se diže.
On je, ki vas v nevolji jači,
On premili, ki vas z nebom varje.

„Oh, da sveta vidijo narodi
Iz nižav, od katerih ni moč videt',
Križ ta slavni, nikdar ne premagan,
Vrh Lovčena, ki se k nebu diže;
Pa da vide, kak nakazen turška
Ga pogoltnit' hoče v grdo žrélo,
In o skali tej zastonj zob krha:
Ne bi križem lenih rok držali,
Dokler vi za križ trpite muke,
Vas barbare ne bi zvali,
Umirali ker ste, ko oni so spali! —

„Za križ častni ste pripravní umreti.
Za-nj tud' zdaj se dvignili ste umreti,
Jeze božje hrabri maščevalci;
Al kdor Bogu verno služiti hoče,
S čistim srcem služiti mu mora,
S čisto dušo ta spolniti mora,
Kdor spolnuje, kar z nebes Bog sodi.

„Al je morda kdo razžalil brata,
Al življenje vzel protivniku je
Slabemu in tak ogrešil dušo;
Al zaklenil potniku je vrata;
Al besedo dal in ne jo držal;
Ali hrano lačnemu prikratil;
Al zavil ni ranjenemu rane;
Vse je greh, vse dela so hudobne:
Brez kesanja nimaš odpuščenja.

„Obžalujte greh, dokler je dneva,
Dok je doba otroci obžalujte;
Obžalujte ga, dok ne pokliče
Dušo k sebi ta, k' nebo potresa,